

cserepes számra
száradtak a szavak
nézlek s hagyom
hogymorba hulljanak

szóltál

leoltott villany
begombolt halál
már tudom
hogymiről szóltál

elrejtőzve

nehéz ködbe léptem
rám így nem találjak
sem ellenségeim
sem elvakító vágyak

hinni

szeretnék hinni
akár hitetlenül is mint Ady
minden tartozásom
neked Uram visszaadni

pedig

mennyi mindent aggatunk magunkra
csillogót drága díszest
hogymeltakarjuk anygali szépségünk
pedigmeg a tánc végén úgyis mindent levetünk

BARCZA BARNA

PERLEKEDÉS...

Csak a költőknek szabad megmutatni önmagukat, mindenki másnál ez lelki exhibicionizmusnak minősül? Az Istent kereső ember csak szép, jámbor és szent dolgokat mondhat? Inkább retusáljon, absztraháljon, csak ne legyen szubjektíven magamutogató? De mikor a valóság annyira egyedi!

Annyira, hogy absztrahálni is csak az egyedből kiindulva lehet... Azt mondják, nem illik letisztázatlan, forrongó gondolatokat mások elé tárni. Az irodalom felállítja a jó ízlés sorompóit, melyet átlépni szóban és írásban nem szabad. Így most bocsánatot kell kérnem az Olvasótól. Azért csak tőle, mert Istenről úgyis tudom, hogy megbocsát.

Uram, midőn a világot megteremtetted, nem gondoltál arra, hogy épp ezek a teremtmények fogják beárnyékolni, elrejtetni Téged? Nem oda torkollik az ember minden gyakorlati Isten-problémája, hogy a teremtmények odaállnak Isten és ő közé, és elrejtik az Istent? Gyakorlatban nem azért hitetlenek az emberek, mert annyi minden van, ami leköti kíváncsi figyelmüket és annyira megrészegeznek a látszatoktól, hogy már nem is gondolnak arra, hogy a dolgok mögé kémleljenek? Sőt a dolgoknak ez a felkínálkozása, ez az önmaguk kelletése, betolakodása tudatunkba, nem a benső ima legnagyobb akadálya? Talán Newman írja valahol, hogy a kárhozottak itt a földön a teremtmények "viga-sza" folytán felejtani tudják nagy ürességüket, Isten nélküli életüket. De a kárhozat számukra az lesz, ha megszűnnek létezni ezek a "figyelemelterelő" dolgok, és ott állnak "vis-à-vis du rien", szemben a semmivel, és csak sejtik, hogy mi az a Minden, amit elveszítettek. Istent nem kaphatják meg, mert sohasem keresték, de amit kerestek, az megszűnt létezni számukra. Így kíméletlen kendőzetlenséggel kénytelenek arra gondolni, hogy elvesztették az egyetlen Létezőt a látszat-létezők miatt. De Uram, ezeket a "látszat-létezőket" - melyek létüket csak Tőled kapták, ezeket Te teremtetted. Bocsáss meg, de csapdának szántad ezeket? Kívánatoságukat oly közel raktad hozzánk, Te pedig oly ügyesen bújsz el ezek spanyolfala mögött. Miért? Miért nem szabad Téged a magad szépségében látnunk?

Miért mondod, hogy megszűnne választási szabadságunk, ha egyszer szemtől-szembe látnánk Téged? Hát baj az, ha a szabadságot csak a jóra használjuk? A benső imának is akadályai ezek. Alig kezdek tudatosan Rád gondolni, alig próbálkozom a bizalmas kettes meghittségével, máris ezernyi dolog tola-kszik közénk. Miért játszod ki magad ellen a teremtményeket? És miért teszed ki ilyen mértéktelen erőpróbának gyengeségemet? Hiszen a benső ima nemcsak a mennyei boldogság előlege, hanem hazatalálni akarásunk bizonyítéka is. Ha a varázsos elrendezett anyag vonzása ellenére is Téged kereslek, miért nehezítetted meg ennyire a Rád találást? Ha "anyagcsapdáid" nem tudtak egyértelműen a maguk számára megragadni, akkor miért nem segítesz? Miért nézed az anyag függőnye mögé rejtőzve csapdáidban vergődésemet? Nem elég bizonyítéka szeretetemnek, hogy vergődöm? Mi többet várhatsz még tőlem, akit szintén anyagba ágyazottnak teremtettél? Nem veszed észre, hogy századik egyensúlyvesztésem után százegyedszer is Feléd nyújtózkodom? Ha legalább ilyenkor megmutatnád arcodat és megelégednél szabadságosdít játékkal! Hisz annyit már láthatsz szabadságküzdelmeimből, hogy sohasem akarok megmaradni az anyag ölelő karjai között, de ahhoz keveset adtál, hogy valaha is kiláboljak ezen ölelő karokból. A feszültség bennem, a szétszakítottság is, miattad van, Uram. Miért

nem elég ez Neked? Hiszen még csak nem is panaszkodom a szétszakítottság miatt! Érted és miattad, még szétszakítottnak lenni is jó! De, de... olyan megalázó, hogy még az anyaggal egy szinten sem mutatod meg magad. Miért kell magad az anyag alá, az anyag mögé aláznod, kicsinyítened?... Úgy gondolom, ahhoz, hogy bejussak mennyei országodba, ahhoz az anyag csábítását legyőzve kell keresnem Téged. Tehát az anyag vonzási energiáit meghaladó vágy kell, hogy kinőjön bennem irányodban. De - bocsáss meg, Uram, Te az ellenfélnek drukkolsz! Pontosabban: nekem drukkolsz, miközben az ellenséget erősíted. Mindent megteszel, hogy az, ami odaáll kettőnk közé, az fogható, látható, hallható és bővíthető legyen. Ráadásul bennem is csak ennek az "elnyelő zónának" érzékelésére építettél ki erős antennákat... Miért ez a bújódsi, Uram? És ha már derogál Neked, hogy a teremtett anyaggal versenyezz plaszticitásban, legalább az ima csendjében hengerítenéd el előlem az anyag függönyét! De Te vagy a megmondhatója, mily ritkán teszed ezt - és akkor sem erőfeszítéseim gyümölcseként. Tudom, hűtlenségem sem mire sem jogosít fel. De most nem jogról van szó! Most Rólad van szó, a Szeretetről! Ha szeretsz, akkor ki kell, hogy lépjél a magad emelte bástyák mögül és harcolnod kell értem, hogy ne legyek hűtlen! Ha Te előbb szeretél, mint én, akkor a viszont szeretetemet is segítened kell! És ha nyomorúságom mélységéből kiáltok, akkor Neked nincs jogod bújócskát játszani! Elő kell lépned, Uram, meg kell mutatnod lenyűgöző szépségedet, latba kell vetned szabadságom megnyeréséért mindazt, amivel rendelkezel. Túrhetetlen, hogy az otromba teremtmény hangosabb legyen Nálad, hogy jobban rá legyek hangolva, jobban hozzáigazítva, mint Hozzád! Jól tudom, hogy a közeli Föld nagyobbak látszik, mint a távoli Nap, akármilyen óriási legyen is az utóbbi. De Te, Uram, nem vagy távol. Vagy mégis? Ráadásul mit tegyenek azok a testvéreim, akik az Uránusz éjszakai oldalán élnek és sohasem látják a Napot? Ma ezek vannak döntő többségben. Csak az anyagot látják, Téged nem. Ezeknek még azt a kis antennát sem szerelted be, amit nekünk, keresőknek, legalább beszereltél? Így most nem tudom, ők a bűnösök vagy Te, a Mindenható bizonyultál elégtelenül hatékonynak? Mondjam azt: gyengének?

Uram, ne íródd fel bűnül ezt a perlekedést, de egyszer ki kell veszekednem magam. Nem azért, hogy bántsalak. Azért, mert jobban akarlak szeretni. Buta emberi agyammal másként rendezném be a világot, mint Te. Ez a perlekedés butaságom megmutatása Neked, de talán kézfogás is néhány testvérrel, akik ugyancsak szeretnének jobban érteni és jobban szeretni. Kézfogás a testvérrel, aki szenved, hogy saját teremtményeiddel takarod el magad.

A veszekedők mindig csak a saját hangjukat hallják. A veszekedés két dühös ember monológja. A perlekedőhöz úgy illik, hogy csak a saját hangját hallassa. Majd

csendesebb perceimben, amikor lefogod szemeim az anyag elől, próbálom meghallani válaszodat. És hogy miért vagyok most indulatos? Mert ugyebár a veszekedéshez ez is kell. Általában a veszekedő elégedetlen a másikkal. Én beismerem: elégedetlen vagyok önmagammal. De első szóra kényelmesebb Rád hárítani a felelősséget, és azt mondani: elégedetlen vagyok Veled. Ha képes leszek meghallani válaszodat, abból már azt is tudni fogom, miben vagyok elégtelen Neked, mert amiatt vagyok elégedetlen önmagammal.

1973

DR. NAGY BÁLINT

PARADOX GONDOLATSZIKRÁK – A PÁTER LEGÚJABB FÜZETÉNEK OLVASÁSA KÖZBEN...

Bulányi György írásait, vagy prédikációinak sztenogramjait olvasni, különösen rendszerelvű gondolkodó számára, mindig élmény. Akkor is, ha különböző műveinek, gyűjteményeinek összehasonlítása a közvetlen következtetésre, tehát cselekvésre vonatkozó indukciójának elég tág határok közötti ingadozását fedezi fel. Ha nagyon odafigyelünk rá, azt is megállapíthatjuk, hogy ennek oka a Páter korának teljesen ellentmondó, szeizmikus érzékenysége a közelmúlt és jelen történéseire. Vagyis Bulányi páter – a maga aktív szellemi életének utolsó percéig folyamatosan változni fog, önmagához viszonyítva is. Ez permanens önszembesítésének, létező álláspontjának a történések szűrőjén történő állandó szelektálásának törvényszerű eredménye. Ugyanakkor a szándékolt didaktikájának eredményeként tervezett cselekvésgerjesztés, kitűzött céljának hullámmása – belső vívódásokra valló ingadozásnak, sőt néha ellentmondásának oka.

Olvasás közben, gyors olvasás esetén fókuszálók csak a szövegre. Vagyis szellemi tevékenységem ilyenkor csak a szöveg felfogására, megértésére szorítkozik. Normális olvasásnál azonban – saját, azonos témában létező ismereteim és alapjukon kialakult saját álláspontommal szembeállítva – mintegy ellenőrzöm a szöveget. A tudatalattim határán jóváhagyó, kételkedő, vagy ellenkező gondolatszikrák vagy reflexek gerjednek.

A Páter írásainál és mondanivalójánál azonban gyors olvasás szóba sem jöhet. Mondanivalójának dinamikája, folyamatos belső dialektikája sokkal nagyobb